

Написано от Христо Христов
Четвъртък, 09 Април 2015 09:42

Сайтът **desebg.com** публикува строго секретен доклад до Политбюро на ЦК на БКП от министрите на вътрешните работи и правосъдието и от главния прокурор за изселването на лица и поставянето им на принудителен трудов режим в държавни горски и земеделски стопанства, каменни кариери, мини и други обекти.

Документът е от октомври 1964 г. и разкрива политиката на принудително изселване, прилагана от комунистическия режим и след закриване на лагерите в „Белене” (1959), „Слънчев бряг” край Ловеч (1962) и женското му отделение край село Скравена, Ботевградско.

В документа е посочено, че за 11 месеца (от декември 1963 г. до октомври 1964 г.) от столицата и страната са изселени общо 754 лица. След изселването им някои от тях са се включили в принудителния труд, заставени от властите, но други са отказали. В доклада е отбелязано, че „няма орган, който да ги застави да работят”. В тези случаи изселените са поставени под охрана от милицията.

От документа се разбира, че 38 души са изпратени на остров Персин край Белене, където от 1949 до 1959 г. управлението на БКП организира най-големия лагер за политически противници. Там изселените са заставени на принудителен труд в държавното земеделско стопанство (ДЗС) „Белене”. По това време в Белене функционира ТВО за затворници.

Строго секретният доклад до Политбюро хвърля светлина за огромната работа, извършена от лагеристите, въдворени в лагера „Белене” в периода 1949-1959 г. С изграждането на обща обиколна и две секторни диги на остров Персин са усвоени 16

Написано от Христо Христов
Четвъртък, 09 Април 2015 09:42

000 декара земя, която започва да дава висок добив на селскостопанска продукция.

До 1949 г. остров Персин и околните по-малки острови с обща територия от 45 000 декара са пустеещи и обрасли с върби и къпинак.

Организираното ДЗС „Белене“, в което под трудов режим са поставени лагеристи и затворници, произвежда 1 млн. литри мляко, 400 тона свинско месо и „много тонове телешко месо“.

Към 1964 г. в двете затворнически общежития на „Белене“ се намират над 800 души. През 1962 г. ДЗС-то в Белене е прехвърлено на Министерството на селското стопанство. През 1964 г. обаче в доклада е поискано то да мине изцяло на подчинение на Министерството на правосъдието, което отговаря за затворите в страната, както и става.

Документът е включен в разширеното електронно издание на сборника [„Държавна сигурност – административни, принудителни и наказателни мерки“](#) на Комисията по досиетата, 2014 г.

Написано от Христо Христов
Четвъртък, 09 Април 2015 09:42

КЪРАКОПИСНА
ДЕКАНАТОРСКА
ИЛИ ЗАПИСНИЧКА

№ 694 / 21.04.1950

Строго секретно!

№ 10

ДО ПОЛИТБЮРО НА ЦК НА БКП

Т У К

Д О К Л А Д
от

ДИМО ДИКОВ - МИНИСТЪР НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
ИВАН ТАНАЧЕВ - МИНИСТЪР НА ПРИВОДИТЕЛНОТО
ИВАН БАЧКОВ - ГЛАВЕН ПРОЕКТОР НА НРБ

Другари,

От 9 декември 1949 година до сега от София и околните градове са изселени по чл. 14 от Указа за Народните милиции 754 лица. Смята се изселени на работа в Ядринското горски стопанство, Ядринското земеделско стопанство, мажани керпери, мина и др. работни обекти.

Голяма част от изселените лица се минават във възможната си работа, работят добро и съдействуват за изпълнението на производствените планове. Някои от тях обаче отказват да работят, скитат се по минарство, крадат, бягат от работното място и разпореждат дръвни парчета сред останалите добри производственици.

Чрезно проведената разяснителна работа от органите на МВР, прокуратурата и районските напреднически, тези лица не се вълнуват на работа и ползват време, че не се охраняват от органите на Народната милиция в мина отдели, както до от вестими до работни, не извършват произволни изпреварвания по чл. 14 от Указа за МВР. Тези лица трябва бързо да бъдат изселени от останалите изселени лица.

По списък № 10 от изброената категория лица са изселени на остров „Червен“ при с. Белене, Пловдивски окръг, като са приделени на работа в ДС - Белене, което стопанство земе на

- 2 -

394

острова. Смята се могат да ползват острова без разрешение на нечуждите на поделенията, което охранява Трудово поправителното общество за затворници. Среду положени труд те получават възнаграждение. Но и тук смята се не се изпълват вентивен труд и изпълват нормите едва до 20 - 30%. Някои не могат да изработят дори стойността на храната която получават.

Имаша предвид, че за в бъдеще такива лица ще бъдат изпращани в ДС „Белене“, намираме, че е необходимо да се подобри базата за изселените лица, в която те не работят като работници на ДС, че получават пълно възнаграждение за работната работа и че се създаде възможност за провеждане на по-голяма възпитателна работа.

От 1949 година до 1952 година остров „Червен“ заедно с прилежащите към него по-малки острови с обща територия над 45000 декара бе база на затворническото общество „Белене“ към отдел ТПО и автори при Министерството на правосъдието.

До 1949 година островите залягани от високите Дунавски води била пустееца земя, зелесени от дива гъраба и кашкият. Когато след това Ядринското земеделско стопанство примина към Министерството на правосъдието бе извършена огромна отводнително-охранителна работа, което чрез обща обиколна и две секторни диги се усвоиха около 18000 декара земя, която сега дава високи добиви селскостопанска продукция. Организираното ДС към отдел затвори се разви във високо продуктивно-квотиционно стопанство, което днес на Ядринското над 1 милион лири вляко, над 400 тона сивско и много тонна тиквено масло. Имаше възможност седем тона да бъдат извезени чужд-инно още 5000 декара работна земя.

От излягането на 1952 година земеделското стопанство при затвора Белене, бе прекървено от Министерството на селскостопанското производство, с откол да се оповозотури по-пълно и по-продуктивно земята на остров „Червен“. Стопанството се обединява със работна ръка на затворници.

Като се има предвид, че на острова са организирани две затворническото общества на затвора Белене, където живеят над 800

Написано от Христо Христов
Четвъртък, 09 Април 2015 09:42

- 3 -

застаряване, че няма остров е по успешна охрана, създадена много-
острова организация и експлоатация на острова се явила крайно неу-
дана, особено сега, когато се увелича броя на изселените лица,
натоварени на работа при ИС - Белене.

За да се създадат условия за най-пълно използване
острова като земледелно стопанска единица, най-превратно да се
опишотвори труда на островиците от застрова Белене, на изселените,
които ще бъдат поставени в острова, да се осигури най-бързата
охрана на островиците, контрол и надзиране над островиците, да се
подобрят външностените работи сред изселените и островиците, съ-
ставна за правителство - експлоатацията на острова, селскостопанското
производство, изготвянето, условия на работи, горското стопанство
и изготвянето и изготвянето да бъде преведено изцяло на държавно
стопанско предприятие към сектора при Министерството на
производството, Министерството на селскостопанското производство,
Министерството на вътрешните работи и Пътенното управление по
горите и горската промишленост при Министерския съвет на следва да
осигури изцяло производството относно селскостопанската дейност,
горското стопанство и работите и изготвянето на Министерството на
производството и изготвянето относно стопанство.

На основата на изготвянето и изготвянето Беленебро на изготвя-
ния изготвя да бъде изготвянето изготвянето изготвя да бъде изготвя-

РЕЗЮМЕ

Изготвянето стопанство „Белене“ при Министер-
ството на селскостопанското производство да се преведено изцяло на
„ИС при сектора“ при Министерството на производството, изготвя със
повишено внимание в изготвя, работи, изготвя и изготвя, селскостопан-
ската дейност, работи и работи.

Изготвянето производството вярно селскостопанската дей-
ност, горското стопанство и работите да се осигури от Министер-
ството на селскостопанското производство, Министерството на вътреш-
ните работи и Пътенното управление по горите и горската промишле-
ност при Министерския съвет.

- 4 -

Министерството на производството и Министерството на сел-
скостопанското производство да уточни плана относно изготвяването
и изпълнение на острова и осигури на работната земя.
ПРИЛОЖЕНИЕ: писмо М 1-6-565 на Министерството на селско-
стопанското производство.

Исп. № 611/10.3.54г.

МИНИСТЕР НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ: (✓) *Иванов*

МИНИСТЕР НА ПРОИЗВОДСТВОТО: (✓) *И.Танев*

ГЛАВЕН ПРОЕКТОР НА НРВ:

Отпечатан в 4 екз.
№ 1-12 на ЦК на БКР
№ 2-111
№ 3- Производството
№ 4- Изготвянето